

Uchwała Nr LXXXII/413/2024

Rady Gminy Orońsko

z dnia 18 marca 2024 r.

w sprawie: uchwalenia statutu Sołectwa Helenów

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 7, art. 35 ust. 1 oraz art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 z późn. zm.) po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami sołectwa Gminy Orońsko **Rada Gminy w Orońsku uchwała, co następuje:**

§ 1.

Uchwała się statut sołectwa Helenów stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Orońsko.

§ 3.

Traci moc Uchwała Nr XXVI/142/12 Rady Gminy w Orońsku z dnia 31 sierpnia 2012 r. w sprawie uchwalenia statutów jednostek pomocniczych – sołectw gminy Orońsko w zakresie załącznika nr 1 do tej uchwały pn. „Statut sołectwa Helenów”.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia jej w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Przewodniczący Rady Gminy

/-/ Sylwester Różycki

UZASADNIENIE

do uchwały Nr LXXXII/413/2024 Rady Gminy Orońsko z dnia 18 marca 2024 r.

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 z późn. zm.) organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy w statucie sołectwa, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami.

Projekt zmiany Statutu Sołectwa Helenów został poddany konsultacjom społecznym na zebraniu wiejskim, które pozytywnie zaopiniowało przedstawione zmiany do Statutu Sołectwa.

Biorąc pod uwagę powyższe, zasadne jest podjęcie niniejszej uchwały.

Załącznik nr 1
do uchwały Nr LXXXII/413/2024
Rady Gminy Orońsko
z dnia 18 marca 2024 r.

STATUT SOŁECTWA HELENÓW

Rozdział 1.

Postanowienia ogólne

§ 1.

Sołectwo Helenów jest jednostką pomocniczą Gminy Orońsko i stanowi wspólnotę samorządową mieszkańców zamieszkujących jego obszar.

§ 2.

Teren działania sołectwa Helenów obejmuje swoim obszarem działania: wieś Helenów.

§ 3.

Sołectwo działa na podstawie ustawy z 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 z późn. zm.), Statutu Gminy Orońsko oraz postanowień niniejszego statutu.

Rozdział 2.

Zadania sołectwa

§ 4.

Do zadań sołectwa należą wszelkie sprawy publiczne wspólnoty samorządowej, nie zastrzeżone ustawami, statutem Gminy Orońsko i innymi przepisami prawa na rzecz innych organów, a w szczególności:

- a) zapewnienie udziału mieszkańców w rozpatrywaniu spraw socjalno-bytowych, kulturalnych, opieki zdrowotnej, sportu i innych związanych z miejscem zamieszkania;
- b) kształtowanie właściwych stosunków współżycia mieszkańców;
- c) organizowanie samopomocy mieszkańców i wspólnych prac na rzecz środowiska zamieszkania, zwłaszcza w zakresie utrzymania ładu i porządku publicznego, poprawy czystości, umacniania bezpieczeństwa przeciwpożarowego oraz przeciwdziałania zjawiskom patologicznym;
- d) działanie na rzecz rozwoju sołectwa;

- e) konsultowanie spraw przedstawionych przez Radę Gminy;
- f) współdziałanie z policją i służbami porządkowymi w zakresie bezpieczeństwa i porządku na terenie sołectwa;
- g) współpraca z radnymi z danego okręgu wyborczego;
- h) pomoc organom gminy przy organizowaniu konsultacji społecznych;
- i) realizacja zadań przejętych od gminy i gospodarowanie przekazanym mieniem w granicach zgodnych z celem i zakresem przekazania;
- j) wykonywanie uchwał Rady Gminy w zakresie odnoszącym się do sołectwa.

§ 5.

Zadania określone w statucie sołectwo realizuje w szczególności poprzez:

- a) podejmowanie uchwał w sprawach sołectwa w ramach posiadanych kompetencji;
- b) zbieranie opinii społecznej w sprawach dotyczących problematyki wsi oraz przekazywanie jej Radzie Gminy;
- c) współuczestnictwo w organizowaniu i przeprowadzaniu przez Radę Gminy konsultacji społecznej w sprawach dotyczących gminy i sołectwa;
- d) występowanie z wnioskami do Rady o rozpatrzenie spraw, których załatwienie wykracza poza możliwości sołectwa;
- e) współpracę z radnymi z terenu sołectwa, ułatwianie radnym kontaktu z wyborcami, między innymi w formie spotkań oraz kierowanie do nich wniosków dotyczących sołectwa;
- f) współuczestnictwo w pracach Rady Gminy poprzez udział Sołtysów w obradach sesji Rady Gminy.

Rozdział 3.

Organizacja i zadania organów sołectwa

§ 6.

1. Organami sołectwa są:
  - a) zebranie wiejskie jako organ uchwałodawczy;
  - b) Sołtys jako organ wykonawczy.
2. Działalność Sołtysa wspomaga Rada Sołecka jako ciało doradcze, która składa się z 3 do 5 osób.
3. Pracami Rady Sołeckiej kieruje przewodniczący wybrany na pierwszym zebraniu przez Radę Sołecką, spośród jej członków, zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym.
4. Przewodniczący Rady Sołeckiej wyznacza swojego zastępcę spośród członków Rady

Sołeckiej.

5. Sołtys nie może pełnić funkcji przewodniczącego Rady Sołeckiej.

§ 7.

1. Zebranie wiejskie, Sołtys oraz Rada Sołeczka działają na podstawie obowiązujących przepisów, w tym postanowień statutu gminy oraz niniejszego statutu.
2. Organy sołectwa zobowiązane są dbać o przestrzeganie zasad jawności i dostępu do informacji publicznej.
3. Sołtys, co najmniej raz w roku, obowiązany jest składać na zebraniu wiejskim sprawozdanie ze swojej działalności, natomiast Przewodniczący Rady Sołeckiej z jej działalności.

§ 8.

1. Do zakresu działania zebrania wiejskiego należy podejmowanie uchwał we wszystkich sprawach zastrzeżonych do wyłącznej kompetencji zebrania wiejskiego oraz innych istotnych dla sołectwa sprawach, obejmujących zadania sołectwa określone w statucie.
2. Do wyłącznej kompetencji zebrania wiejskiego należy:
  - a) wybór i odwoływanie Sołtysa i Rady Sołeckiej;
  - b) dokonywanie okresowych ocen działalności Sołtysa i Rady Sołeckiej;
  - c) określenie przeznaczenia środków finansowych przydzielonych w budżecie gminy do dyspozycji sołectwa;
  - d) wyrażenie stanowiska sołectwa w przypadku wystąpienia organu gminy o wyrażenie takiego stanowiska lub konsultację;
  - e) opiniowanie planu zagospodarowania przestrzennego gminy w zakresie odnoszącym się do sołectwa.

§ 9.

1. Do udziału w zebraniu wiejskim uprawnieni są wszyscy zainteresowani.
2. Prawo do głosowania na Zebraniu Wiejskim mają stali mieszkańcy Sołectwa posiadający czynne prawo wyborcze do organów Gmin.
3. Uprawnienie do udziału w Zebraniu Wiejskim obejmuje następujące prawa:
  - a) zgłaszanie inicjatywy uchwałodawczej,
  - b) udziału w dyskusji nad sprawami objętymi przegłosowanym porządkiem obrad,
  - c) zadawania pytań Sołtysowi, członkom Rady Sołeckiej oraz obecnym na posiedzeniu przedstawicielom Gminy,

- d) wnioskowanie o umieszczenie w protokole własnych wypowiedzi i podejmowanych działań,
- e) uczestniczenia w głosowaniu,
- f) zgłaszania kandydatur i kandydowania na stanowiska w organach sołectwa.

§ 10.

1. Zebranie wiejskie zwołuje sołtys:
  - a) z własnej inicjatywy,
  - b) na wniosek 1/10 mieszkańców sołectwa uprawnionych do udziału w zebraniu wiejskim,
  - c) na wniosek Radnego Gminy z danego okręgu wyborczego,
  - d) na żądanie organów Gminy (Rady lub Wójta), wskazujące cel zwołania zebrania.
2. Jeżeli sołtys nie zwoła zebrania wiejskiego w ciągu 14 dni od dnia złożenia wniosku przez podmioty wymienione w pkt. 1 tego paragrafu, zebranie zwołuje Wójt w drodze Zarządzenia.
3. Jeżeli Sołtys nie zwoła Zebrania Wiejskiego w ciągu 14 dni od dnia złożenia wniosku podmioty, o których mowa w ust. 1 zebranie zwołuje Wójt w drodze zarządzenia.

§ 11.

1. Termin i miejsce zebrania wiejskiego podaje się do wiadomości publicznej w sposób zwyczajowo przyjęty w sołectwie co najmniej na 5 dni przed wyznaczonym terminem, chyba, że ważny cel publiczny uzasadnia przyjęcie krótszego terminu.
2. O terminie i miejscu zebrania powiadamia się odrębnie Przewodniczącego Rady Gminy, Wójta, radnego danego okręgu wyborczego oraz osobę reprezentującą mieszkańców, którzy złożyli wniosek o jego zwołanie.
3. Zebranie wiejskie jest ważne, jeżeli wzięło w nim udział, co najmniej 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców sołectwa oraz gdy mieszkańcy sołectwa zostali poinformowani o zwołaniu i terminie zebrania w sposób zgodny z postanowieniami niniejszego statutu.
4. Jeżeli w zebraniu nie wzięła udziału wymagana liczba uprawnionych, Sołtys wyznacza zebranie w drugim terminie - po upływie 15 minut, którego obrady są ważne, bez względu na liczbę jego uczestników.

§ 12.

1. Obradom zebrania wiejskiego przewodniczy Sołtys albo osoba wybrana spośród zebrania wiejskiego.
2. Zebranie otwiera Sołtys, przedstawia porządek obrad oraz ogłasza wybór Przewodniczącego Zebrania. Po jego wyborze prowadzenie obrad przejmuje Przewodniczący Zebrania. W przypadku zwołania zebrania wiejskiego przez Wójta przedstawia on porządek obrad takiego zebrania. Zebranie tak zwołane otwiera i prowadzi Wójt lub osoba przez niego upoważniona.
3. Przedstawiony projekt porządku przez Sołtysa, podlega zatwierdzeniu przez Zebranie Wiejskie poprzez głosowanie jawne. Uprzednio projekt porządku obrad podlegał konsultacji z Radą Sołecką. Zasady te nie znajdują zastosowania w przypadku wskazanym w ust. 3 powyżej tego paragrafu.
4. Obrady zebrania są protokołowane. Protokoły i uchwały podpisuje przewodniczący zebrania i protokolant.
5. Osoby uprawnione do udziału w zebraniu wiejskim odnotowują swoją obecność w liście obecności wyłożonej do podpisu w miejscu, w którym odbywa się zebranie. Lista obecności jest załącznikiem do protokołu zebrania i służy do stwierdzania prawomocności obrad.

§ 13.

1. Uchwały Zebrania Wiejskiego zapadają zwykłą większością głosów, tzn. liczba głosów „za” musi być większa od liczby głosów „przeciw”.
2. W przypadku równej liczby głosów ponawia się głosowanie poprzedzone dyskusją. Jeśli po ponownym głosowaniu uchwały wynik głosowania nadal pozostaje nierozstrzygnięty, Sołtys wyznacza termin kolejnego Zebrania Wiejskiego, na którym ponownie będzie procedowana przedmiotowa uchwała.
3. Głosowanie odbywa się w sposób jawny. Zebranie może postanowić o przeprowadzeniu głosowania tajnego nad konkretną sprawą.
4. Uchwały Zebrania Wiejskiego podpisuje Sołtys, bądź osoba zwołująca zebranie.
5. Obrady Zebrania są protokołowane. Protokolanta wybiera Zebranie Wiejskie.
6. Protokół z Zebrania Wiejskiego zawiera w szczególności:
  - a) Miejsce i datę Zebrania;
  - b) Porządek obrad;
  - c) Przebieg Zebrania Wiejskiego;

- d) Przebieg głosowania z wyszczególnieniem głosów „za”, „przeciw” i „wstrzymujących się”;
  - e) Podpis osoby przewodniczącej Zebraniu i protokolanta;
  - f) Do protokołu winna być dołączona lista obecności, podjęte uchwały oraz wnioski.
7. Protokół z Zebrania Wiejskiego sporządza się w 2 jednobrzmiących egzemplarzach wraz z uchwałami, innymi rozstrzygnięciami oraz listą obecności w ciągu 14 dni od daty Zebrania. Jeden egzemplarz Sołtys przekazuje Wójtowi.

Rozdział 4.

Zasady i tryb wyboru organów sołectwa oraz ich odwoływania

§ 14.

1. Zebranie Wiejskie wybiera Sołtysa i Radę Sołecką na okres kadencji, odpowiadający kadencji Rady Gminy
2. Wybory Sołtysa i Rady Sołeckiej zarządza w drodze uchwały Rada Gminy tak, aby mogły się one odbyć nie później, niż w ciągu 6 miesięcy od rozpoczęcia kadencji Rady Gminy.
3. Projekt uchwały w sprawie wyborów Sołtysów i Rady Sołeckiej przedkłada Radzie Gminy Wójt Gminy.
4. Zebranie Wiejskie, na którym ma być dokonany wybór Sołtysa i Rady Sołeckiej, zwołuje Wójt Gminy, określając jednocześnie miejsce, dzień i godzinę Zebrania.
5. Zarządzenie Wójta Gminy w powyższej sprawie podaje się do wiadomości mieszkańców sołectwa w sposób zwyczajowo przyjęty.

§ 15.

1. Wyboru Sołtysa i członków Rady Sołeckiej dokonują stali mieszkańcy sołectwa uprawnieni do głosowania w głosowaniu tajnym.
2. W pierwszej kolejności przeprowadza się zgłaszanie kandydatów oraz głosowanie w celu wyboru Sołtysa.
3. W drugiej kolejności przeprowadza się zgłaszanie kandydatów oraz głosowanie w celu wyboru pozostałych członków Rady Sołeckiej.
4. Uprawnionymi do zgłaszania kandydatur na stanowisko Sołtysa i członków Rady Sołeckiej są stali mieszkańcy sołectwa posiadający czynne prawo wyborcze do Rady Gminy, obecni na Zebraniu Wiejskim.

§ 16.

1. W pierwszej kolejności należy przeprowadzić zgłoszenie kandydatów i głosowanie dla dokonania wyboru Sołtysa.
2. W drugiej kolejności należy ustalić w głosowaniu jawnym liczbę członków Rady Sołeckiej.
3. W trzeciej kolejności należy przeprowadzić zgłoszenie kandydatów i głosowanie dla dokonania wyboru członków Rady Sołeckiej.
4. Wybory Sołtysa i członków Rady Sołeckiej przeprowadza się, jeżeli zgłoszono co najmniej jednego kandydata do pełnienia funkcji Sołtysa i co najmniej liczbę kandydatów do Rady Sołeckiej ustalono przez Zebranie zgodnie z ust. 2 tego Paragrafu. Wybrana Rada Sołeczka spośród siebie wybiera Przewodniczącą Rady Sołeckiej.
5. Wybory Sołtysa i Rady Sołeckiej przeprowadza komisja skrutacyjna w składzie 3 osób, wybrana spośród uczestników Zebrania.
6. Członkiem komisji skrutacyjnej nie może być osoba kandydująca do organów sołectwa.
7. Do zadań komisji skrutacyjnej należy w szczególności:
  - a) przyjmowanie zgłoszenia kandydatów do organów,
  - b) przygotowanie kart do głosowania,
  - c) przeprowadzenie głosowania,
  - d) ustalenie i ogłoszenie wyników głosowania,
  - e) sporządzenie i podpisanie protokołu o wynikach wyborów.
8. Za wybranych uważa się tych kandydatów, którzy otrzymali największą ilość głosów.
9. W przypadku, gdy dwóch lub więcej kandydatów otrzymało taką samą ilość głosów, zarządza się głosowanie dodatkowe na tych kandydatów.
10. Protesty wyborcze mieszkańcy Sołectwa mogą składać do Wójta w terminie 7 dni od dnia wyborów. Wójt rozpatruje je w ciągu 7 dni od dnia doręczenia.
11. Wójt pozostawia bez rozpatrzenia protest wniesiony po terminie lub wniesiony przez osobę nieuprawnioną.
12. Po rozpatrzeniu protestu Wójt:
  - a) oddala protest, jeżeli jest on bezzasadny albo jeżeli podniesione w nim okoliczności nie miały wpływu na wynik wyborów;
  - b) uwzględnia protest i zarządza powtórzenie wyborów, jeżeli podniesione w nim okoliczności potwierdziły się i miały wpływ na wynik wyborów.

§ 17.

1. Odwołanie Sołtysa lub członków Rady Sołeckiej przed upływem kadencji następuje w tym samym trybie co wybór.
2. Mandat Sołtysa lub członka Rady Sołeckiej wygasa w przypadku:
  - a) śmierci,
  - b) zrzeczenia się mandatu,
  - c) odwołania przed upływem kadencji,
  - d) utraty prawa wybieralności.
3. Wybory uzupełniające do organów sołectwa zarządza Wójt Gminy i odbywają się one według zasad określonych w niniejszym statucie.
4. Kadencja Sołtysa i Rady Sołeckiej wybranych w wyborach uzupełniających nie ulega przedłużeniu.

Rozdział 5.

Zasady gospodarki mieniem i gospodarka finansowa sołectwa

§ 18.

1. Sołectwo zarządza mieniem będącym w jego posiadaniu oraz mieniem przekazanym przez Radę Gminy odrębną uchwałą.
2. Sołectwo zarządza przekazanymi składnikami mienia komunalnego w zakresie zwykłego zarządu.
3. Do czynności zwykłego zarządu mieniem, o jakim mowa w ust. 2 należy w szczególności:
  - a) załatwianie bieżących spraw związanych z eksploatacją mienia;
  - b) zachowanie szczególnej staranności w utrzymaniu przekazanego mienia, jego ochrona oraz wykorzystywanie zgodnie z przeznaczeniem.

§ 19.

1. Sołectwo może korzystać z przekazanych sołectwu do korzystania składników mienia komunalnego, którymi mogą być w szczególności:
  - a) lokal, będący siedzibą organów;
  - b) nieruchomości, które mogą być w szczególnie uzasadnionych społecznie przypadkach przedmiotem przekazania dla potrzeb sołectwa;
  - c) inne składniki mienia komunalnego, stanowiące wyposażenie siedziby organów sołectwa.
2. Przekazanie sołectwu mienia komunalnego do korzystania następuje na podstawie

uchwały Rady oraz protokołu przekazania sporządzonego przez Wójta oraz Sołtysa.

3. Przekazanie obowiązków pomiędzy ustępującym Sołtysem, a nowo wybranym następuje w terminie 3 dni od daty wyborów w formie „protokołu zdawczo-odbiorczego” przedkładanego niezwłocznie Wójtowi.

§ 20.

1. Gospodarka finansowa Sołectwa prowadzona jest w ramach budżetu Gminy Orońsko.
2. W ramach budżetu gminy może być tworzony Fundusz Sołecki, którego środki przeznaczone są na realizację zadań własnych gminy służących poprawie warunków życia mieszkańców sołectwa.
3. Środki własne sołectwa pochodzić mogą:
  - a) z dobrowolnych wpłat i darowizn od osób prawnych i fizycznych;
  - b) z innych źródeł przewidzianych przepisami prawa.
4. Środki finansowe uzyskane z tytułu najmu lokali lub dzierżawy mienia komunalnego są dochodami gminy i w ramach wydatków budżetowych są przeznaczone na ich utrzymanie.
5. Sołectwo prowadzi samodzielną gospodarkę w ramach Funduszu Sołeckiego i środków finansowych określonych w ust. 3 i 4 przeznaczonych na zadania o charakterze użyteczności publicznej, o których decyduje Zebranie Wiejskie.
6. Obsługę finansowo-księgową budżetu Sołectwa prowadzi Urząd Gminy Orońsko. Obsługa ta w szczególności polega na:
  - a) przyjmowaniu i gromadzeniu wpłat środków finansowych określonych w ust. 3 i 4 na rachunku gminy;
  - b) wydatkowaniu środków finansowych Sołectwa na zadania określone w ust. 5 zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
7. Sprawozdanie z finansowania zadań realizowanych w Sołectwie składa raz w roku Sołtys na Zebraniu Wiejskim.

Rozdział 6.

Zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów Gminy nad działalnością organów Sołectwa

§ 21.

Nadzór wewnętrzny nad działalnością sołectwa sprawowany jest na podstawie kryteriów zgodności z prawem, celowości, rzetelności i gospodarności.

§ 22.

Organami nadzoru nad działalnością sołectwa są:

- a) Rada Gminy;
- b) Komisja Rewizyjna Rady Gminy;
- c) Wójt.

§ 23.

1. Organy nadzoru mają prawo żądania niezbędnych informacji, danych i wyjaśnień oraz okazania dokumentów dotyczących funkcjonowania sołectwa a także uczestniczenia w posiedzeniach jego organów.
2. Do wykonywania czynności, o których mowa w ust. 1 organy nadzoru mogą delegować swych przedstawicieli.

§ 24.

Organy nadzoru sygnalizują sołectwu nieprawidłowości stwierdzone w ramach wykonywania nadzoru wewnętrznego oraz podejmują działania przewidziane prawem w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości.

§ 25.

1. Sołtys przekazuje uchwały podjęte na zebraniu wraz z protokołem zebrania Wójtowi w terminie 7 dni od dnia odbycia zebrania.
2. Sołtys za pośrednictwem Wójta przekazuje do Rady Gminy uchwały podjęte na zebraniu wiejskim wraz protokołem z zebrania w terminie 7 dni od dnia odbycia zebrania.
3. W przypadku stwierdzenia istotnego naruszenia prawa przez zebranie wiejskie, Rada Gminy uchwałą podjętą, w terminie nie dłuższym niż 30 dni od przedłożenia stwierdza nieważność w całości lub części sprzecznej z prawem uchwały zebrania wiejskiego.
4. Wójt może wstrzymać wykonanie uchwały zebrania wiejskiego na okres nie dłuższy niż 30 dni od dnia jej przedłożenia, jeżeli wykonanie uchwały wywołałoby nieodwracalne skutki prawne.

Rozdział 7.

Postanowienia końcowe

§ 26.

1. Zmiany niniejszego statutu dokonuje Rada Gminy:

- a) na wniosek Wójta;
  - b) z własnej inicjatywy;
  - c) na wniosek zebrania wiejskiego.
2. Statut i jego zmiany w przypadkach określonych w ust. 1 pkt. a i b uchwalane są po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami sołectwa i po zaopiniowaniu przez zebranie wiejskie.

§ 27.

W przypadkach spornych postanowienia statutu interpretuje wiążąco Rada Gminy.

§ 28.

Sołtys udostępnia treść statutu do publicznego wglądu.

§ 29.

Statut wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Wojewódzka Mazowieckiego.